

T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
CEZA BÖLÜMÜ

Esas No : 1983/267
Karar No : 1983/736

ÖZET : Sıkıyönetim ilanına neden olan olaylara ilişkin olmakla beraber,1402 sayılı Yasa'nın 13/a-b.maddesindeki süre ve bağlantı koşullarını içermeyen suça ait davanın Adli Yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanıklar : Ahmet Yıldız ve Arkadaşları

O L A Y : 15.1.1980 günü öğrenci olan sanıkların grup halinde caddede izinsiz olarak taplanarak (kürdara azadi, ez be fırın, ana dille eğitim, devrim lisesi sosyalistler kalesi, faşizme geçit yok) gibi sloganlar atarak milli duyguları sayıflatıcı ve bölücü propaganda yaptıkları ileri sürülerek TCK'nun 142/3., ve 171 sayılı Kanunun 22/1., maddeleri ile cezalandırılmaları istemiyle Van C.Savcılığı'nca haklarında kamu davası açılmıştır.

Van Asliye Ceza Mahkemesi'nce 26.9.1980 günlü, 1980/51-190 sayı ile; verilen görevsizlik kararı Yargıtay 4.Ceza Dairesi'nce 12.11.1981 gününde (sıkıyönetim komutanlığının görüşü alınmadan görevsizlik kararı verilmesi) yersiz olduğu gerekçesiyle bozulmuş ve bozmaya uyularak,

Van Asliye Ceza Mahkemesi.10.5.1982 günlü, esas 1980/543, karar 1982/232 sayı ile suçun vasıf ve mahiyeti ve Diyarbakır Sıkıyönetim Komutanlığı'nın mütaalasını gözönünde tutarak görevsizlik kararı vermiştir.

Bu karar Yargıtay 4.Ceza Dairesi'nce 31.12.1982 günü onanmıştır.

Diyarbakır Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Nolu Askeri Mahkemesi, 29.11.1983 günlü, 1983/47 esas sayı ile; sanıklara atılı suçların sıkıyönetim ilanından üç aydan önce işlendiği ve sıkıyönetim mahkemelerinde görülen davalarla bağlantılı bulunmadığı nedenleriyle davanın Adli Yargı yerinde görülmesi gerektiği kanısına vararak, 2247 sayılı Yasa'nın 19. maddesi uyarınca Uyuşmazlık Mahkemesi'ne başvuruda bulunmuştur.

İNCELEME VE GEREKÇE : Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü Servet Tüzün'ün Başkanlığı'nda, Y.İsmet Ayer, Ali Suat Erkoç, Mustafa Aksoy, Necati Karakış, Osman Kayacan ve Ergun Argon'un katılmaları ile yapılan 26.12.1983 günlü toplantıda, geçici raportör Hakim İsmet Köker'in raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; toplantıya, Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Canio'lu ile Askeri Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Ünder Ayhan'ın Adli Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

.../....

Sanıklara atılı suçlar siyasal-ideolojik görüş ayrılığından kaynaklandığından sıkıyönetim ilanına neden olan olaylara ilişkin bulunmaktadır.

Atılı suç Van ilinde 12.9.1980 gününde ilan olunan sıkıyönetimden 3 aydan önce 15.1.1980 günü işlenmiştir.

Suçların,1402 sayılı Yasa'nın 13/a. maddesindeki üç aylık süre dışında işlenmesine ve sıkıyönetim askeri mahkemelerinin elkoyduğu herhangi bir suç ile genel ve ortak amaç içerisinde örgütsel ve organik bağlantılı olarak işlendiği hususunda dosyada somut kanıt bulunmamasına göre,anılan maddenin (b)bendindeki bağlanma koşulu da gerçekleşmediğinden davanın Adli Yargı yerinde görülmesi ve bu nedenle Diyarbakır Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Nolu Askeri Mahkemesi'nin başvurusunun kabulü ile Van Asliye Ceza Mahkemesi'nin görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmesi gerekir.

S O N U Ç : Anlaşmazlığın,niteliğine göre Adli Yargı yerinde çözülmesi gerektiğine,bu nedenle Diyarbakır Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Nolu Askeri Mahkemesi'nin başvurusunun kabulü ile Van Asliye Ceza Mahkemesi'nin 10.5.1982 günlü,esas 1980/543,karar 1982/232 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına,26.12.1983 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

Başkan

Servet Tüzün

Üye

Y.İsmet Ayer

Üye

Ali Suat Erkoç

Üye

Mustafa Aksoy

Üye

Necati Karakış

Üye

Osman Kayacan

Üye

Ergun Argon

a/T.